

США ТА УКРАЇНА

УДК 327:355/359(73:477)(100)

Юрій Мацієвський,

доктор політичних наук, професор,
Національний університет «Острозька академія»,
м. Острог, Україна

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-9637-0572>

Андрій Трофимов,

магістр політології, аналітик ГО «Зміст»,
м. Полтава, Україна

ORCID: <https://orcid.org/0009-0004-9533-7710>

МІЖ ПІДТРИМКОЮ ТА ОБМЕЖЕННЯМИ: СТРАТЕГІЧНІ ДИЛЕМИ УКРАЇНСЬКОЇ ПОЛІТИКИ США В ПЕРІОД АДМІНІСТРАЦІЇ ДЖ. БАЙДЕНА

***Анотація.** Чому адміністрація Дж. Байдена так повільно і непослідовно надавала допомогу Україні з початку війни? Ми стверджуємо, що така непослідовність визначалася низкою суперечностей, або дилем, серед яких, крім домінування «московського фактора» – пріоритетності РФ серед інших пострадянських країн, були відстоювання демократичних цінностей та недопущення ядерної конфронтації з РФ, підтримка суверенітету України та недопущення поразки РФ у війні.*

***Метою** статті є реконструкція української політики Дж. Байдена крізь призму перелічених дилем.*

***Методологія.** Ми використовуємо метод вивчення окремого випадку, зокрема ретроспективний аналіз рішень адміністрації Дж.Байдена щодо України крізь призму внутрішньополітичних змін у США. Такий підхід дозволяє пролити світло на мотиви адміністрації Дж. Байдена в обмеженому наданні військової та фінансової допомоги після повномасштабного вторгнення.*

***Наукова новизна дослідження** полягає у використанні нових даних і пояснень, що проливають світло на непослідовність української політики Дж. Байдена у період 2021 – 2024 років.*

***Висновки.** Наш аналіз свідчить, що політика стримування РФ, яку адміністрація Байдена реалізувала в руслі «балансування загроз», мала на меті виснаження РФ, але й також і України. У війні на виснаження Україна опинилася у гіршій позиції ніж РФ, що дало підстави адміністрації Трампа вимагати більших поступок від України на шляху припинення війни. Тим часом офіційні заяви та запевнення у безумовній підтримці Києва не відповідали діям, на що зокрема, вказують обсяги військової та фінансової допомоги Україні.*

***Ключові слова:** США, Україна, зовнішня політика, адміністрація Джо. Байдена, російсько-українська війна, допомога.*

***Постановка проблеми.** З початку повномасштабного вторгнення РФ в Україну стало зрозуміло, що ставлення до Києва як до союзника, партнера чи «задвірка Росії» з боку США не було однозначним. Публічно адміністрація Дж. Байдена заявляла про безумовну підтримку суверенітету України, потребу відстоювання демократичних цінностей та збереження стабільності в регіоні. На практиці, однак,*

військова та фінансова підтримка надавалися повільно і так, щоб уникнути ескалації з Москвою. Така роздвоєність була характерною для усіх адміністрацій США після розпаду СРСР, яку американський дослідник Юджин Фішел пояснює «московським фактором» – пріоритетним значенням РФ над іншими пострадянськими країнами [1]. Ця роздвоєність виразно проявилася під час президентства Джозефа Байдена на фоні внутрішньополітичної дискусії у США з приводу постачання військової та фінансової допомоги Україні.

Головне питання в адміністрації Дж. Байдена полягало у тому, чи Україна не має програти та, чи повинна вона перемогти. Відсутність єдності між партіями та окремими політиками в Конгресі зумовили сприйняття української дилеми як частини політичної гри всередині країни, що породило ревізійністський дискурс про роль Вашингтону в міжнародній політиці. З іншого боку у частини політиків та експертів США залишилося традиційне уявлення про пострадянський простір як сферу інтересів Москви. Це спричинило кризу прийняття рішень щодо важливих викликів на міжнародній арені. Відтак, у цій роботі ми стверджуємо, що причини обмеженої й непослідовної підтримки України адміністрацією Дж. Байдена зумовлені низкою внутрішніх та зовнішньополітичних дилем. З'ясування впливу цих дилем також допоможе зрозуміти причини радикальної зміни української політики США з приходом Д. Трампа.

Аналіз досліджень та публікацій. Вироблення зовнішньої політики США відбувається у дискусіях між реалістами та ідеалістами. Зокрема Джон Міршаймер, Стівен Пайфер, Самуель Чарап, Девід Гербст і багато інших теоретиків та експертів висловлюють різні, інколи протилежні оцінки причин та можливих шляхів закінчення російсько-української війни. В консервативному (реалістичному) дискурсі домінує думка, яку найчіткіше сформулював американський теоретик міжнародних відносин Дж. Міршаймер. Він стверджує, що розширення НАТО на схід після розпаду Радянського Союзу розглядалося Росією – а радше Путіним та його командою – як екзистенційна загроза їхній «легітимній сфері інтересів» на пострадянському просторі [21]. Однак ще у 1993 р. Міршаймер стверджував, що Україні варто дати можливість зберегти ядерну зброю, що було б гарантією відвернення конфронтації з РФ [20]. На жаль, адміністрація Клінтона цього заклик не почула і змусила Україну передати РФ увесь арсенал ядерної зброї та засобів її доставки.

Теза Дж. Міршаймера про спровокований НАТО напад РФ на Україну відображає спрощений реалістичний погляд на дії РФ [18]. Я. Дуткевич та Я. Смоленський демонструють недостатність знань Міршаймера про історію російсько-українських стосунків, поверхнєве або вибіркєве використання джерел та однобоке розуміння причин російсько-української війни [8]. Тим часом спрощений реалістичний підхід домінує в середовищі політиків та експертів. Так, наприклад експерт «Rand Corporation» Самуель Чарап з початку війни переконує, що Україна не зможе перемогти у «війні, яку неможливо виграти» й тому їй потрібно шукати дипломатичні шляхи припинення протистояння. В одній з публікацій він пропонує варіант «Корейського сценарію», коли сторони перебувають у стані війни, але зберігають умови перемир'я. Такий погляд все ж це не дає чіткого розуміння того, як мають виглядати кордони, та яким чином забезпечити дотримання умов перемир'я [4].

Протилежний погляд обстоюють політики та експерти, які поділяють ідеалістичну перспективу міжнародних відносин. Головним у цьому підході є наголос на дотриманні міжнародних угод, зокрема повага до суверенітету і непорушності кордонів. Представники цього підходу причини війни вбачають в агресивній природі путінського режиму та обстоюють перемогу України, збільшення її підтримки та покарання агресора. Так, колишній посол США в Україні, а нині старший директор Євразійського центру «Атлантичної ради» Джон Гербст неодноразово критикував адміністрацію Байдена за відсутність цілісної політики підтримки України. Також він зауважив, що «ревізіоністський Кремль... прагне нав'язати системну зміну через пряму агресію. І це критичний виклик, який хвилює Сполучені Штати. Якщо ми визначаємо проблему у такий спосіб, то 55 млрд доларів економічної та військової допомоги, які ми щорічно надаємо Україні, не є такою надзвичайною кількістю іноземної допомоги» [2].

Інший експосол США в Україні С. Пайфер послідовно виступає за євроатлантичну інтеграцію України. Він наголошує, що «Сполучені Штати вже давно визначили стабільну і безпечну Європу як ключовий національний інтерес, і цю мету, природно, поділяють європейські члени НАТО. Стає дедалі очевиднішим, що це неможливо без стабільної й безпечної України» [24].

Проаналізована література вказує на перевагу спрощеного, реалістичного підходу, який був присутній навіть у середовищі демократів та адміністрації Байдена. Цей реалізм є базовим (by default) підходом, який у різні періоди коливався від одноосібного (unilateral) до колективного, але він так і не вийшов за межі спрощених оцінок ризиків і не став «рефлексивним реалізмом» [19].

Метою даного дослідження є реконструкція політики президента США Дж. Байдена щодо України крізь призму перелічених дилем.

Виклад основного матеріалу. У жовтні 2021 р. Дж. Байден провів зустріч з керівниками розвідок, які доповіли йому про план вторгнення РФ в Україну. Ключове питання, яке стало причиною зустрічі, було таке: «Як забезпечити міжнародний порядок, заснований на правилах, проти країни з надзвичайним ядерним потенціалом, не вступаючи у Третю світову війну?» Учасник зустрічі — радник президента США з національної безпеки, генерал Марк Міллі відповідь сформулював у чотирьох пунктах: не допустити кінетичного конфлікту між збройними силами США та НАТО з Росією, стримувати війну в географічних межах України, зміцнити й зберегти єдність НАТО і надати Україні сили та засоби для боротьби [12]. Перемоги України у цих цілях не було. Відповідь Міллі відображає домінуючу у неореалізмі стратегію стримування, зокрема концепцію «балансу загроз». Поняття «баланс загроз», запропонував американський теоретик неореалізму Стівен Волт [30]. Баланс загроз виходить з того, що держави передусім оцінюють те, як змінюється регіональний, а не глобальний баланс сил. Такий погляд є характерним як для російського, так і для американського керівництва. Вашингтон намагався збалансувати вплив Кремля у Східній Європі спостерігаючи за процесами готовності завдати військовий удар по Києву та надаючи обмежену допомогу для стримування агресивного гравця, сформувавши проукраїнську коаліцію на противагу Росії. Стимування Москви та підтримка України на практиці означали «не дати Україні програти, але й не дати перемогти». Відсутність артикульованої стратегії щодо України та РФ, стали предметом критики як у США, так і за їх межами.

Логіку дій Росії у США сприймали дзеркально, виходячи з того, що імператив керівництва РФ базується на стримуванні розширення НАТО. У результаті адміністрація Байдена дотримувалася підходу м'якого стримування Кремля, і м'якої підтримки Києва задля створення своєрідної пастки для обмеження дій Росії [13].

Варто пам'ятати й те, що Дж. Байден був віце-президентом в адміністрації Барака Обами, коли Росія анексувала Крим. Підхід тодішнього президента також базувався на обережному та стриманому застосуванні американської сили, що передбачав відмову від різких дій, про що він сказав у своєму інтерв'ю Джеффри Голдбергу [11]. Дж. Байден в момент окупації Криму Росією запевняв Обаму в тому, що Москва має заплатити за агресію дуже високу ціну, але президент не хотів здійснювати рішучі кроки в цьому напрямку. На збільшення летальної допомоги він також не вплинув. Обама категорично відкинув цю ідею, і відрядивши Байдена до Києва, наказав не надавати надмірних обіцянок українському уряду. Тоді ж Байден почав спонукати українських політиків подолати корупцію, просувати реформування енергетики, що показало не бажання США вступати у конфронтацію з РФ. У статті з «The New York Times» наводяться фрагменти мемуарів Дж. Байдена. В одному з них він згадує, що Україна дала йому шанс виконати дитячу обіцянку змінити світ на краще, а також допомогти стримати путінську агресію [27]. Аргументація в його мемуарах виглядає перекладанням відповідальності на свого керівника, попри те, що на посаді президента Дж. Байден продовжував діяти в річищі політики Б. Обами – використання України як лінії фронту з РФ, надаючи їй обмежену військову і голосну дипломатичну підтримку.

Коли РФ стягувала війська для вторгнення в Україну, на пресконференції 19 січня 2022 р. Дж. Байден вкотре заявив, що Росія нападе, але припустив, що «незначне вторгнення» РФ може викликати іншу реакцію, ніж повномасштабне вторгнення [17]. Ця неоднозначна заява викликала занепокоєння у союзників США та в Україні, які побоювалися, що вона може бути витлумачена як зелене світло для обмеженої російської агресії. У відповідь Президент В. Зеленський заявив, що не існує «незначних вторгнень» і що будь-яке порушення суверенітету України має отримати рішучу відповідь [32].

Інший приклад інструментального використання України у війні з РФ наводить американський журналіст-розслідувач Боб Вудворд. У жовтні 2022 року, коли після звільнення Харківщини командування ЗСУ планувало рух на Херсон, Дж. Байден отримав дані розвідок про ймовірне використання росіянами ядерної зброї задля зупинки українського прориву. Щоб відвернути росіян від використання ядерної зброї Дж. Байден зобов'язав підлеглих різними каналами донести небезпеку цього кроку. 21 жовтня у телефонній розмові з Шойгу Ллойд Остін ствердив: «Ми подбали про те, щоб не робити певних речей. Є певні речі, які ми не надали українцям. Є певні обмеження, які ми наклали на те, як вони можуть використовувати те, що ми їм надали, і ми не втручалися безпосередньо в конфлікт проти ваших сил. Якби ви це зробили, всі ці обмеження, всі ці обмеження, які ми наклали на себе, були б переглянуті» [31, с. 139].

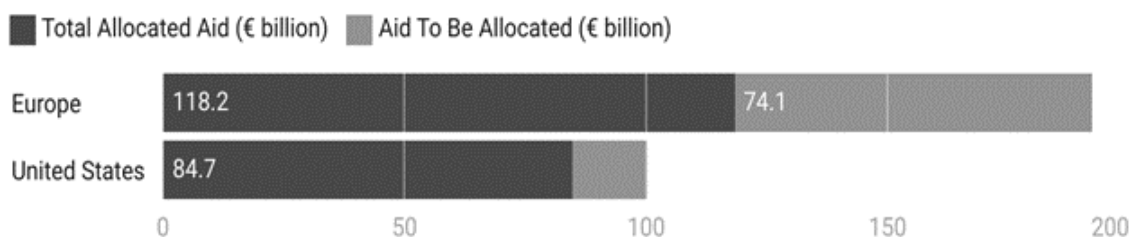
Згодом в одній з розмов з радником з національної безпеки Джейком Салліваном Дж. Байден визнав: «Якщо ми повністю досягнемо успіху у витісненні Росії з України, ми зіткнемося з дуже великою ймовірністю ядерного застосування,

тому що Путін не дасть себе вигнати з України, не зламавши печатку на тактичній ядерній зброї. Тож ми застрягли. Занадто великий успіх – це ядерна зброя, занадто малий успіх – це якийсь невизначений результат» [31, с. 147]. У підсумку українська армія сповільнила наступ, що дозволило 30-тисячному російському угрупованню вийти з Херсона. Ядерна ескаляція була відвернута.

Підхід Дж. Байдена до України можна окреслити формулою: «не дати Україні програти, але й не дати перемогти». Колишній керівник ЦРУ Ральф Гофф у інтерв'ю «The Times» підтвердив цю стратегію й зазначив, що за належного забезпечення українці розбили б російську армію. Р. Гофф стверджує, що «Вони (адміністрація Дж. Байдена) дозволили В. Путіну і його брязканню ядерною зброєю обдурити себе. Тому вони дали українцям зброю, але вони ніколи не давали їм достатньо, щоб перемогти. Вони давали їм тільки достатньо, щоб стікати кров'ю» [3].

Підхід Байдена також започаткував внутрішню дискусію про те, хто має платити більше – США чи ЄС, і хто насправді надав більше допомоги під час каденції Дж. Байдена. Наведені нижче дані демонструють відмінності в декларованій і наданій допомозі Києву від партнерів зі США та Європи. Цей момент є важливим, адже адміністрація Байдена, а тепер і Трампа, заявляє про безапеляційну підтримку України у війні з Росією.

Рис.1. Державна підтримка України: ЄС та США, млрд євро [14]:

За даними «Трекера підтримки України» («Ukraine Support Tracker») Кільського інституту, з 24 січня 2022 р. по 31 серпня 2024 р. європейські донори виділили 118,2 млрд євро на безпекову, економічну та гуманітарну допомогу Україні, тоді як Сполучені Штати надали 84,7 млрд євро. Запланована допомога від держав ЄС становить 74,1 млрд, а США зупинилися на 15,4 млрд євро. Ці дані демонструють загальне небажання США інвестувати у нову війну, після їх виходу з Афганістану та зменшення присутності на Близькому Сході [15]. Тим часом ЄС поступово нарощував підтримку, особливо Польща, країни Балтії, Фінляндія, Норвегія, Швеція й Данія, де Росію розглядають як загрозу їхній безпеці.

Варто також відзначити, що дилема підтримки пов'язана з дилемою уникнення ескаляції, адже з початку війни адміністрація США задекларувала це як один з пріоритетів. З іншого боку, відсутність чітко визначеної стратегії щодо України та нерішучість адміністрації США у таких ключових питаннях, як ленд-ліз чи стабільне фінансування, підривали довіру Києва до США як стратегічного партнера. Це вносило напругу у двосторонні відносини.

До повномасштабного нападу Росії на Україну, доктрина Дж. Байдена передбачала: продовження боротьби з пандемією COVID-19, збереження першості

американської економіки у світі, особливо щодо китайської економіки; поживалення трансатлантичних відносин [26]. Дж. Байден був рішучо налаштований на повернення США головної ролі у європейських процесах, бо через конфліктну дипломатію свого попередника Дональда Трампа із союзниками потрібно було налагоджувати відносини майже наново. У своїй промові перед співробітниками Державного департаменту Дж. Байден підтвердив свою позицію щодо взаємодії зі світом: «Ми відновимо наші альянси та знову будемо взаємодіяти зі світом, але не для того, щоб відповідати на вчорашні виклики, а для сьогоднішніх і завтрашніх» [28]. Президент також достроково призупинив наказ про виведення військ з Німеччини та відрядив двох своїх найвищих посланців до Японії й Південної Кореї для того, щоб відновити довіру союзників і зібрати сили для протистояння Китаю [23].

Одним з елементів української стратегії адміністрації Дж. Байдена було переконання про те, що час працює на Україну. Так відбиття першого вторгнення показало, що суспільство всередині країни й західна підтримка ззовні вселяють впевненість у тому, що Україна зможе вести тривалу війну на виснаження Росії. Оскільки ситуація здавалася сприятливою для Києва, у Вашингтоні вважали, що Україна може погодитися на не розширення ескалації, включно з обмеженням ракетних ударів у глибокій території РФ. Сама думка про можливість застосування далекобійного озброєння лякала аналітиків й американських політиків, які взяли курс на стримування амбіцій Кремля в Україні, а не за її межами.

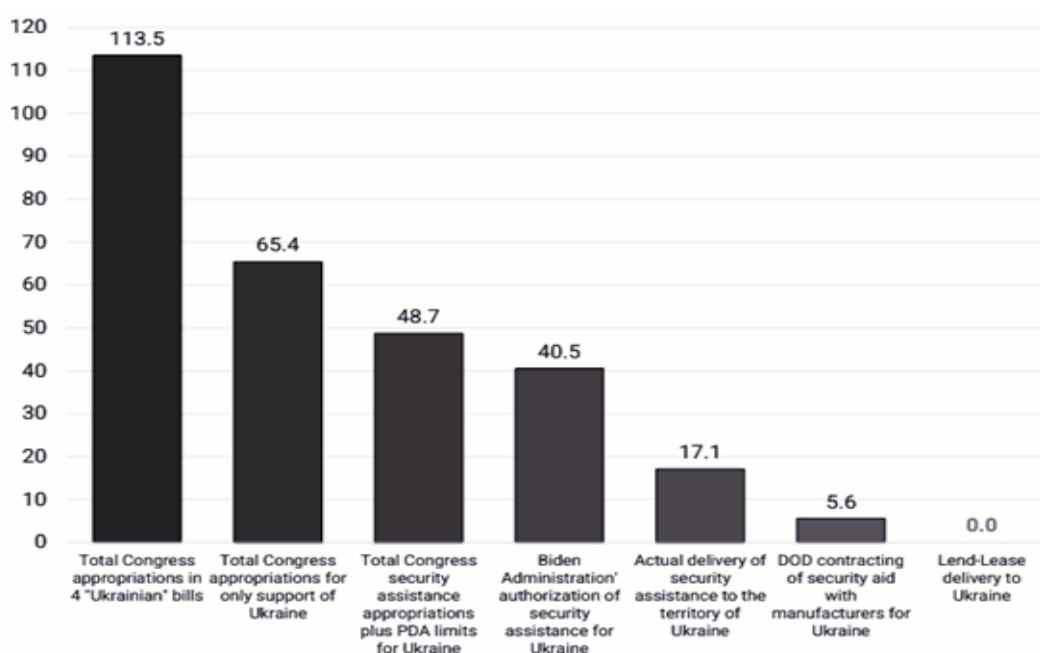
Генерал армії Сполучених Штатів Крістофер Каволі 11 квітня 2024 року висловився про те, що Росія просувається швидшими темпами, ніж припускали у початкових оцінках, відповідно її збройні сили наразі більші, ніж до війни [7]. В цій ситуації Україна не може собі дозволити вести довготривалу війну, їй слід перейти в наступ, але це буде трактуватися як дії спрямовані на ескалацію та спричинить тяжкі людські втрати. Попри це США довгий час не давали згоди на використання американської зброї в глибокій території Росії й лише наприкінці свого президентства Дж. Байден це дозволив [10]. Держсекретар Ентоні Блінкен залишив можливим варіант адаптувати свою позицію стосовно ударів американською зброєю на розсуд керівництва України. Байдену довелося коригувати свою позицію в цьому питанні беручи до уваги внутрішньополітичну ситуацію у США та думки лідерів країн НАТО. Великобританія дозволила використовувати свою зброю по військових цілях на території РФ, на відміну від Франції та Німеччини. Страх ядерної ескалації, пояснює нерішучість з дозволом на використання далекобійних ракет [25].

Така непослідовність викликала критику проукраїнських республіканців — М. Маккола, М. Роджерса та М. Тернера. Постулат президента-демократа про підтримку України «стільки, скільки буде потрібно» є невдалим, вважали вони. Республіканці в Палаті представників вимагали, щоб Дж. Байден оприлюднив чіткий план перемоги та швидше надавав зброю Києву, щоб змінити ситуацію на полі бою на користь українців. Затримка та вагання коштували життя та американських грошей. Шлях до перемоги, на їхню думку, вимагатиме трьох кроків: якнайшвидшого надання критично важливого озброєння Україні, посилення санкцій проти режиму Путіна і переведення заморожених російських активів в Україну. Для цього потрібен тиск з боку республіканців у Конгресі та двопартійний консенсус. Чітка стратегія забезпечить можливість досягти

необхідних успіхів на полі бою, щоб змусити Путіна сісти за стіл переговорів. Якщо Київ не буде вести переговори з позиції сили, миру не може бути [22].

Критика невизначеної політики відображена в аналітичному звіті Андрія Ілларіонова – старшого аналітика з питань Росії та Європи у консервативному Центрі безпекової політики. Його дослідження показує розподіл безпекової допомоги з лютого 2022 по липень 2023 року у розрізі чотирьох «українських» законів, схвалених Конгресом; усіх виділених конгресом коштів на допомогу Україні; усієї допомоги Конгресу включаючи ліміти; коштів, визначених адміністрацією Дж. Байдена для України; реальної кількості наданої допомоги; контрактів з американськими оборонними підприємствами для вироблення озброєння Україні та допомоги по ленд-лізу [11].

Рис. 2. Розподіл безпекової допомоги США для України, 24 лютого 2022 р. – 1 липня 2023 р. (у млрд доларів США) [13]:

До липня 2023 року Конгрес погодив безпекову допомогу Україні на суму 113,5 млрд доларів, а адміністрація Дж. Байдена схвалила лише 40,5 млрд. З них за цей період в Україну прийшло лише 17,1 млрд доларів. Разом з тим, так і не запрацював ленд-ліз, який Дж. Байден підписав 9 травня 2022 р. З позиції Конгресу США, надання безпекової допомоги означає схвалення законопроектів про фінансування, законодавче уточнення існуючих каналів надання допомоги, а також створення нових. З погляду адміністрації Дж. Байдена, надання безпекової допомоги Україні – це впровадження виконавчих наказів, через які реалізуються повноваження, надані адміністрації Конгресом. На думку України, надання військової допомоги – це фактичне постачання до країни товарів оборонного призначення, а також фактичне надання послуг державним органам та їхнім представникам, насамперед Збройним силам України.

Зменшення підтримки України помітне також у порівнянні обсягів безпекової допомоги, які США надають іншим країнам (див. рис. 3.).

Рис. 3. Найбільші щорічні отримувачі безпекової допомоги США (у мільярдах доларів США у цінах 2022 року) [13]:

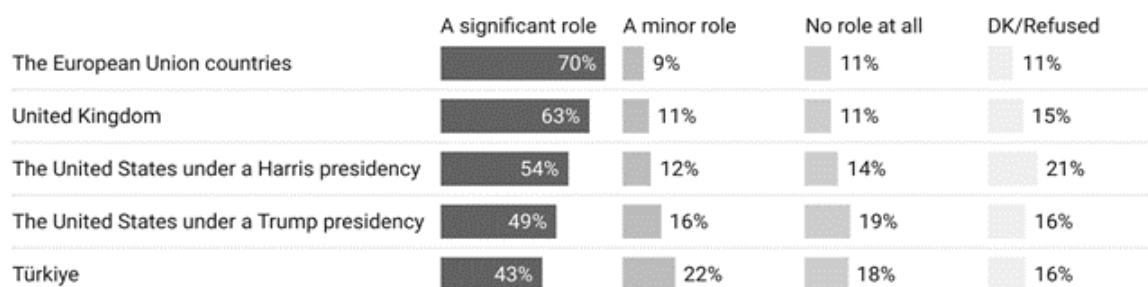
Recipients	Year	U.S. security assistance
South Vietnam	1973	17.47
South Vietnam	1972	14.03
Israel	1979	13.54
Afghanistan	2011	13.52
France	1952	13.08
Afghanistan	2012	12.36
Israel	1974	12.27
France	1951	12.24
Ukraine	2022	11.10
South Vietnam	1971	10.86
South Vietnam	1969	9.82
South Vietnam	1970	9.31
Afghanistan	2010	9.13
Afghanistan	2013	8.99
Afghanistan	2008	8.52
South Vietnam	1968	8.33
Afghanistan	2009	8.17
Iraq	2006	7.82
Afghanistan	2015	7.56
Israel	1976	7.16
Afghanistan	2014	6.08
Ukraine	2023	6.01
Poland	2003	5.99
Iraq	2008	5.98
Afghanistan	2018	5.82

За обсягом річної безпекової допомоги у 2022 році США надали Україні 11,1 млрд доларів, що ставить її на дев'яте місце у списку найбільших річних реципієнтів (після Франції у 1951 р. та перед Південним В'єтнамом у 1971 р.), а з 6,0 млрд доларів за перші шість місяців 2023 року – на 22 місце (після Афганістану у 2014 р. та перед Польщею у 2003 р.). Дані показують, що підтримка поступово знижувалася в усіх країнах з кожним роком, але в Україні, яка стала жертвою агресії, цей спад становив 5,1 млрд доларів за один рік.

Україна фактично опинилася у пастці хибної логіки 46-го президента США і його адміністрації, адже не програш у війні став гранд-стратегією, яка базувалася на постулаті уникнення ядерної ескалації з РФ. Україна не отримала допомоги через інструмент ленд-лізу, а ті кошти, які були проголосовані Конгресом, виділялися дуже повільно. Адміністрація Дж. Байдена не була готова діяти рішуче та постійно відтягувала критично важливі рішення для підвищення української обороноздатності.

Слід поглянути й на сприйняття українськими громадянами американського лідерства. На Рис. 4 наведені результати опитування інституту Gallup за листопад 2024 р. про сприйняття українцями ролі різних країн у потенційних мирних переговорах.

Рис. 4. Думки українців щодо країн, які б відігравали значну, другорядну або взагалі не повинні відігравати жодної ролі в потенційних мирних переговорах між Україною та РФ [29]:

Більшість респондентів воліло бачити країни Європейського Союзу (70%) і Сполучене Королівство (63%) у потенційних мирних переговорах. За участь США у випадку перемоги Дональда Трампа виступили менше половини опитаних українців [29]. Ці дані свідчать про втрату Сполученими Штатами посередницької та лідерської позиції в Європі та у сприйнятті українців. У Києві та Брюсселі це зрозуміли та почали діяти у напрямі перегляду тристоронніх відносин, у яких американська присутність була вирішальною впродовж останніх вісімдесяти років.

Висновки. Політика адміністрації Дж. Байдена щодо України мала непослідовний та інструментальний характер, що ми пояснюємо низкою дилем. Одним із ключових викликів була необхідність підтримувати Київ та прагненням Вашингтона уникнути прямої конфронтації з РФ. У цих умовах Білий дім обрав тактику обмеженої підтримки, надаючи допомогу, яка дозволяла Україні продовжувати опір агресії Росії, але без радикальної зміни балансу сил на полі бою та в регіоні.

Ще одним аспектом непослідовної політики адміністрації Байдена щодо України була відсутність чіткої довгострокової стратегії. Політичний курс коливався між бажанням не допустити поразки України та прагненням уникнути ескалації, що створювало труднощі в його реалізації. Така непослідовність позначилося на відносинах з європейськими партнерами та самим Києвом, адже рівень очікувань щодо підтримки США в Україні був вищим, ніж реально надана допомога. У цих умовах українська дипломатія зробила ставку на збільшення співпраці з європейськими партнерами, особливо після приходу до влади Дональда Трампа та зміни його позиції щодо України та війни загалом. Україна стає частиною безпекового простору ЄС, який адміністрація Д. Трампа не бажає підтримувати.

Отже, політика адміністрації Байдена призвела до більшого виснаження України, ніж РФ, чим скористалася нова адміністрація Трампа, змушуючи Україну до значних поступок. Згодом вона сигналізувала про ймовірний вихід з переговорів, що посилює дипломатичну та воєнну позицію РФ і відтягнуло закінчення війни.

Список використаних джерел і літератури:

1. Фішел Ю. М. Московський фактор. Політика США щодо України та Кремль / Ю. М. Фішел; пер. з англ. М. Піцик. – Харків: Віват, 2023. – 352 с.

2. Atlantic Council. Stepping into Focus: Africa, BRICS, and the War in Ukraine [Electronic Resource] // Atlantic Council. – 2023, June 28. – Mode to Access: <https://surl.li/wrgjod>.
3. Brown L. Ex-CIA Chief: We Gave Ukraine Enough Weapons to Bleed, Not to Win [Electronic Resource] / L. Brown. // The Times. – n.d. – Mode to Access: <https://surl.li/yzxzea>.
4. Charap S. An Unwinnable War: Washington Needs an Endgame in Ukraine [Electronic Resource] / S. Charap // Foreign Affairs. – 2023, June 5. – Mode to Access: <https://surl.li/cammwp>.
5. Dress B. U.S. General Says Russian Army has Grown by 15 percent since Pre-Ukraine War [Electronic Resource] / B. Dress // The Hill. – 2024, November 4. – Mode to Access: <https://surl.li/hmxwfi>.
6. Dutkiewicz J. Epistemic Superimposition: The War in Ukraine and the Poverty of Expertise in International Relations Theory [Electronic Resource] / J. Dutkiewicz, J. Smolenski // Journal of International Relations and Development. – 2023. – Mode to Access: <https://cutt.ly/TwTfBuMQ>.
7. Entous A. Biden Allows Ukraine to Strike Russia with Long-range U.S. Missiles [Electronic Resource] / A. Entous, E. Schmitt, J. E. Barnes // The New York Times. – 2024, November 17. – Mode to Access: <https://surl.li/xolnjb>.
8. Goldberg J. The Obama Doctrine [Electronic Resource] / J. Goldberg // The Atlantic. – 2016, April. – Mode to Access: <https://surl.li/yfskjl>.
9. Harris S. Road to War: U.S. Struggled to Convince Allies, and Zelensky, of Risk of Invasion [Electronic Resource] / S. Harris, K. DeYoung, I. Khurshudyan // The Washington Post. – 2022, August 16. – Mode to Access: <https://surl.li/ajyybm>.
10. Hirsh M. The Biden Administration is Quietly Shifting its Strategy in Ukraine. [Electronic Resource] / M. Hirsh // Politico. – 2023, December 27. – Mode to Access: <https://surl.li/ievkgz>.
11. Illarionov A. Five Numbers to Remember about U.S. Aid to Ukraine [Electronic Resource] / A. Illarionov // Center for Security Policy. – 2023, July 18. – Mode to Access: <https://surl.li/kynmce>.
12. Kiel Institute. Ukraine Support Tracker – A Database of Military, Financial and Humanitarian Aid to Ukraine [Electronic Resource] / Kiel Institute // – N.d. – Mode to Access: <https://surl.li/zueqlz>.
13. Kristian B. The GOP Split on Ukraine Aid Isn't Really About Ukraine. [Electronic Resource] / B. Kristian // Reason.com. – 2023, January 5. – Mode to Access: <https://surl.li/cvfrff>.
14. Mankoff J. The Realist Case for Ukraine. [Electronic Resource] / J. Mankoff // Foreign Policy Research Institute. – 2023, January. – Mode to Access: <https://surl.li/jmsiar>.
15. Matsiyevsky Y. The U.S. and the International Political System: What Model for the Future? [Electronic Resource] / Y. Matsiyevsky // Наукові записки НАУКМА. – 2003. – Mode to Access: <https://surl.li/mzwbiy>.
16. Mearsheimer J. J. The Case for a Ukrainian Nuclear Deterrent / J. J. Mearsheimer // Foreign Affairs. – 1993. – № 72 (3). – P. 50–66. DOI: <https://doi.org/10.2307/20045622>.
17. Mearsheimer J. J. Why the Ukraine Crisis is the West's Fault: The Liberal Delusions that Provoked Putin [Electronic Resource] / J. J. Mearsheimer // Foreign Affairs. – 2014. – Mode to Access: <https://surl.li/lmkcii>.
18. McCaul M. Proposed Plan for Victory in Ukraine [Electronic Resource] / M. McCaul, M. Rogers, M. Turner // Committee on Foreign Affairs. – N.d. – Mode to Access: <https://surl.li/zxbgco>.
19. Picula B. The Biden Doctrine and the War in Ukraine / B. Picula, D. Luša // Teorija in praksa. – 2022. – Vol. 59. – № 4. – P. 969–988. DOI: <https://doi.org/10.51936/tip.59.4.969-988>.
20. Pifer S. For a Secure and Stable Europe, Put Ukraine on a Definitive Path to NATO [Electronic Resource] / S. Pifer // Brookings. – 2023, December 13. – Mode to Access: <https://surl.li/bcjknc>.
21. Sanger D. E. From Allies and Advisers, Pressure Grows on Biden to Allow Attacks on Russian Territory [Electronic Resource] / D. E. Sanger // The New York Times. – 2024, May 29. – Mode to Access: <https://surl.li/rbkbbk>.
22. Slaughter A.-M. It's Time to Get Honest about the Biden Doctrine [Electronic Resource] / A.-M. Slaughter // The New York Times. – 2021, November 12. – Mode to Access: <https://surl.li/unsops>.
23. Thrush G. What Joe Biden Actually Did in Ukraine [Electronic Resource] / G. Thrush, K. P. Vogel // The New York Times. – 2019, November 10. – Mode to Access: <https://surl.li/lgozds>.
24. The White House. Remarks by President Biden on America's Place in the World [Electronic Resource] // The White House. – 2021, February 4. – Mode to Access: <https://surl.li/mjkkip>.
25. Vigers B. Half of Ukrainians Want Quick, Negotiated End to War [Electronic Resource] / B. Vigers // Gallup. – 2023, December 5. – Mode to Access: <https://surl.li/nbsrjs>.

26. Walt S. M. Alliance Formation and the Balance of World Power / S. M. Walt // International Security. – 1985. – Vol. 9. – № 4. – P. 3–43. DOI: <https://doi.org/10.2307/2538540>.
27. Woodward B. (2024). War / B. Woodward. – New York: Simon & Schuster – 448 p.
28. Zelenskyy V. (2022, January 20). We Want to Remind the Great Powers that there Are No Minor Incursions and Small Nations... [Post] / V. Zelenskyy // X. <https://surl.li/wmhsyl>.

References:

1. Fischel, Yu. M. (2023). *The Moscow Factor: U.S. Policy Towards Sovereign Ukraine and the Kremlin* (M. Pitsyk, Trans.). Vivat. [In English].
2. Atlantic Council. (2023, June 28). *Stepping Into Focus: Africa, BRICS, and the War in Ukraine*. <https://surl.li/wrgjod>. [In English].
3. Brown, L. (n.d.). *Ex-CIA Chief: We Gave Ukraine Enough Weapons to Bleed, Not to Win*. The Times. <https://surl.li/yzxzea>. [In English].
4. Charap, S. (2023, June 5). *An Unwinnable War: Washington Needs an Endgame in Ukraine*. Foreign Affairs. <https://surl.li/cammwp>. [In English].
5. Dress, B. (2024, November 4). *U.S. General Says Russian Army Has Grown by 15 Percent Since Pre-Ukraine War*. The Hill. <https://surl.li/hmxwfi>. [In English].
6. Dutkiewicz, J., & Smolenski, J. (2023). *Epistemic Superimposition: The War in Ukraine and the Poverty of Expertise in International Relations Theory*. Journal of International Relations and Development. <https://cutt.ly/TwTfBuMQ>. [In English].
7. Entous, A., Schmitt, E., & Barnes, J. E. (2024, November 17). *Biden Allows Ukraine to Strike Russia with Long-Range U.S. Missiles*. The New York Times. <https://surl.li/xolnjb>. [In English].
8. Goldberg, J. (2016, April). *The Obama Doctrine*. The Atlantic. <https://surl.li/yfksjw>. [In English].
9. Harris, S., DeYoung, K., & Khurshudyan, I. (2022, August 16). *Road to War: U.S. Struggled to Convince Allies, and Zelensky, of Risk of Invasion*. The Washington Post. <https://surl.li/ajvymb>. [In English].
10. Hirsh, M. (2023, December 27). *The Biden Administration is Quietly Shifting Its Strategy in Ukraine*. Politico. <https://surl.li/ievkgz>. [In English].
11. Illarionov, A. (2023, July 18). *Five Numbers to Remember About U.S. Aid to Ukraine*. Center for Security Policy. <https://surl.li/kynmce>. [In English].
12. Kiel Institute. (n.d.). *Ukraine support tracker – A database of military, financial and humanitarian aid to Ukraine*. <https://surl.li/zueqlz>. [In English].
13. Kristian, B. (2023, January 5). *The GOP Split on Ukraine Aid Isn't Really About Ukraine*. Reason.com. <https://surl.li/cvfrff>. [In English].
14. Mankoff, J. (2023, January). *The Realist Case for Ukraine*. Foreign Policy Research Institute. <https://surl.li/jmsiar>. [In English].
15. Matsiyevsky, Y. (2003). The U.S. and the International Political System: What Model for the Future? *Scientific notes of NaUKMA*, 21, 19–30. <https://surl.li/mzwbiv>. [In English].
16. Mearsheimer, J. J. (2014). Why the Ukraine Crisis is the West's Fault: The Liberal Delusions that Provoked Putin. *Foreign Affairs*, 93 (5), 77–89. <https://surl.li/lmkcii>. [In English].
17. Mearsheimer, J. J. (1993). The Case for a Ukrainian Nuclear Deterrent. *Foreign Affairs*, 72 (3), 50–59. <https://doi.org/10.2307/20045622>. [In English].
18. McCaul, M., Rogers, M., & Turner, M. (n.d.). *Proposed Plan for Victory in Ukraine*. Committee on Foreign Affairs. <https://surl.li/zxbgco>. [In English].
19. Picula, B., & Lusa, D. (2022). The Biden Doctrine and the War in Ukraine. *Teorija in praksa*, 59 (4), 969–988. <https://doi.org/10.51936/tip.59.4.969-988>. [In English].
20. Pifer, S. (2023, December 13). *For a Secure and Stable Europe, Put Ukraine on a Definitive Path to NATO*. Brookings. <https://surl.li/bcjknc>. [In English].
21. Sanger, D. E. (2024, May 29). *From Allies and Advisers, Pressure Grows on Biden to Allow Attacks on Russian Territory: President Biden is Weighing Fear*. The New York Times. <https://surl.li/rbkbbk>. [In English].
22. Slaughter, A.-M. (2021, November 12). *It's Time to Get Honest About the Biden Doctrine*. The New York Times. <https://surl.li/unsops>. [In English].
23. Thrush, G., & Vogel, K. P. (2019, November 10). *What Joe Biden Actually Did in Ukraine*. The New York Times. <https://surl.li/lgozds>. [In English].

24. The White House. (2021, February 4). *Remarks by President Biden on America's Place in the World*. <https://surl.li/mjkkip>. [In English].
25. Vigers, B. (2023, December 5). *Half of Ukrainians Want Quick, Negotiated End to War*. Gallup. <https://surl.li/nbsrjs>. [In English].
26. Walt, S. M. (1985). Alliance Formation and the Balance of World Power. *International Security*, 9 (4), 3–43. <https://doi.org/10.2307/2538540>. [In English].
27. Woodward, B. (2024). *War*. Simon & Schuster. [In English].
28. Zelenskyy, V. [@ZelenskyyUa]. (2022, January 20). *We Want to Remind the Great Powers that there Are no Minor incursions and Small Nations. Just as there Are... X*. <https://surl.li/wmhsyl>. [In English].

Yuriy Matsiyevsky, Ph. D. (Political Science), Professor, The National University of Ostroh Academy, Ostroh, Ukraine

Andriy Trofymov, Master of Political Science, Analyst at NGO «Zmist», Poltava, Ukraine

BETWEEN SUPPORT AND RESTRICTION: STRATEGIC DILEMMAS OF U.S. POLICY TOWARD UKRAINE DURING THE BIDEN ADMINISTRATION

Abstract. *Why has the Biden administration responded with hesitation and inconsistency in its assistance to Ukraine since the onset of the war? This article argues that such inconsistency has been shaped by a set of strategic dilemmas. These include the prioritization of relations with Russia over other post-Soviet states the so-called ‘Moscow factor’ as well as competing imperatives: the promotion of democratic values while avoiding a direct nuclear confrontation with Russia, and support for Ukraine’s sovereignty alongside efforts to prevent a decisive Russian defeat.*

The aim of this article is to reconstruct President Joe Biden’s Ukraine policy through the lens of these strategic tensions. It also examines how debates within the U.S. political establishment shaped the formula of “not letting Ukraine lose, but not letting it win,” and why this approach eroded trust in Washington as a strategic partner and contributed to the later policy shift under the Trump administration.

Methodology. *The study employs a case study approach, specifically a retrospective analysis of the Biden administration’s Ukraine-related decisions in the context of domestic political changes in the United States. This methodological framework makes it possible to clarify the motives behind the administration’s restrained military and financial assistance following Russia’s full-scale invasion.*

The scientific novelty *of the study lies in its use of newly available data and recent findings that shed light on the internal contradictions of U.S. policy toward Ukraine during the period from 2021 to 2024.*

Conclusion. *The analysis demonstrates that the Biden administration’s policy of containing the Russian Federation, pursued within a broader strategy of ‘threat balancing’, aimed at exhausting Russia but also inadvertently contributed to the attrition of Ukraine. In this prolonged conflict, Ukraine found itself in a less favorable position, which subsequently allowed the Trump administration to demand greater concessions from Kyiv in efforts to end the war. At the same time, official statements and assurances of unconditional support for Ukraine were not matched by corresponding actions, as reflected in the scale and timing of military and financial assistance.*

Key words: *USA, Ukraine, foreign policy, Biden administration, Russian-Ukrainian war, aid.*

Надійшла до редколегії: 02.09.2025